

PRIM MINISTRU

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
50/22.02.2019

159 / D733
DATA 12022019

romania2019.eu
Președinția României la Consiliul Uniunii Europene

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Decretului-Lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, inițiată de doamna deputat PNL Raluca Turcan și un grup de parlamentari PNL și Minorități Naționale (Bp. 609/2018).*

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea art.4 alin. (1) din *Decretul-Lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul majorării indemnizației lunare acordată persoanelor aflate în situațiile¹ prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. a), b) și e) și alin. (2) de la

¹ (1) Constituție veche în muncă și se ia în considerare la stabilirea pensiei și a celorlalte drepturi ce se acordă, în funcție de vechimea în muncă, timpul cât o persoană, după data de 6 martie 1945, pe motive politice:

a) a executat o pedeapsă privativă de libertate în baza unei hotărâri judecătorești rămase definitivă sau a fost lipsită de libertate în baza unui mandat de arestare preventivă pentru infracțiuni politice;

b) a fost privată de libertate în locuri de deținere în baza unor măsuri administrative sau pentru cercetări de către organele de represiune;

e) a fost strămutată într-o altă localitate.

(2) De aceleași drepturi beneficiază și persoana care:

a) a fost deportată în străinătate după 23 august 1944;

b) a fost constituită în prizonier de către partea sovietică după data de 23 august 1944 ori, fiind constituită ca atare, înainte de această dată, a fost reținută în captivitate după încheierea armistițiului.

400 de lei, cât este în prezent, la 700 de lei pentru fiecare an de persecuție din motive politice, precum și în sensul acordării copiilor acestor persoane a dreptului la o indemnizație echivalentă cu cuantumul salariului minim brut pe economie, în plată.

II. Observații

1. Prin *Decretul-Lege nr. 118/1990* se instituie unele drepturi cu caracter reparatoriu acordate persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945.

Indemnizațiile lunare acordate în baza *Decretului-Lege nr. 118/1990* au fost indexate/majorate, în timp, prin acte normative adoptate de Guvern, respectiv de Parlamentul României.

2. Precizăm faptul că inițiativa legislativă vizează majorarea indemnizațiilor doar pentru anumite categorii de beneficiari, iar prin aceste măsuri, s-ar crea discriminare față de celelalte categorii de beneficiari ai legii.

3. Referitor la textul inițiativei legislative, constatăm că inițiatorii au propus acordarea unei indemnizații copiilor persoanelor care s-au aflat în situațiile art. 1 alin. (1) lit. a), b) și e) și alin. (2), fără a corela aceste aspecte cu dispozițiile existente în cadrul *Decretului-Lege nr. 118/1990*.

Astfel, având în vedere faptul că, potrivit prevederilor² art. 3 alin. (2) din *Decretul-Lege nr. 118/1990*, copiilor acestor persoane li se acordă și dreptul la pensie de urmaș³, considerăm că ar fi fost necesară motivarea necesității cumulării acesteia cu indemnizația propusă. Pentru identitate de rațiune, exemplificăm dispozițiile art. 5 din *Decretul-Lege nr. 118/1991*, în cadrul căruia se instituie⁴, la alin. (1), (2) și (4), o indemnizație lunară de

² În cazul celor decedați, urmașii acestora au dreptul la pensie de urmaș în condițiile legii, cu luarea în calcul a vechimilor stabilite potrivit prezentului decret-lege.

³ A se vedea, în acest sens, și condițiile acordării pensiei de urmaș, prevăzute în cadrul Secțiunii a 5-a din Capitolul IV al Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare.

⁴ Art. 5

1) Soțul/Soția celui decedat, din categoria celor dispăruți sau exterminați în timpul detenției, internați abuziv în spitale de psihiatrie, deportați, prizonieri sau cărora li s-a stabilit domiciliu obligatoriu, are dreptul la o indemnizație lunară de 400 lei neimpozabilă, dacă ulterior nu s-a recăsătorit.

(2) De aceleași drepturi beneficiază soțul (soția) celui decedat după ieșirea din închisoare, din spitalul de psihiatrie, după întoarcerea din strămutare, din deportare, din prizonierat sau după încetarea măsurii de stabilire a domiciliului obligatoriu, dacă ulterior nu s-a recăsătorit.

(4) Beneficiază de indemnizația prevăzută la alin. (1) și soțul (soția) celui decedat în condițiile prevăzute la alineatele precedente și care, din motive de supraviețuire, a fost nevoit (nevoită) să divorțeze de cel închis, internat abuziv în spitale

400 de lei pentru respectivele persoane, menționând, la alin. (3), faptul că *"Această indemnizație se poate cumula cu orice pensie"*.

Raportat la situația acestora, în cadrul art. 6 legiuitorul a mai prevăzut și faptul că *"Persoanele care s-au aflat în una dintre situațiile prevăzute la art. 1 alin. (1) și (2) nu pot beneficia și de drepturile prevăzute la art. 5"*. În același sens, considerăm că și persoanele vizate pentru acordarea indemnizației, respectiv copiii persoanelor care s-au aflat în situațiile prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. a), b) și e) și alin. (2), se pot afla într-una din situațiile prevăzute la art. 1 alin. (1) și (2) și, prin urmare, pot dobândi mai multe drepturi financiare.

De asemenea, având în vedere faptul că inițiatorii prevăd pentru persoanele menționate anterior o indemnizație lunară echivalentă cu quantumul salariului minim brut pe economie în plată la data intrării în vigoare a legii, apreciem că există posibilitatea ca sumele acordate acestora să depășească indemnizația acordată persoanelor care au fost direct afectate, respectiv cele care s-au aflat în situațiile prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. a), b) și e) și alin. (2), cărora, prin inițiativa legislativă, li se propune mărirea quantumului indemnizației lunare de la 400 de lei, la 700 de lei.

Prin urmare, se încalcă și dispozițiile art. 6 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, potrivit căruia:

"(1) Proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă. Soluțiile pe care le cuprinde trebuie să fie temeinic fundamentate, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne și ale armonizării legislației naționale cu legislația comunitară și cu tratatele internaționale la care România este parte, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

(2) Pentru fundamentarea noii reglementări se va porni de la dezideratele sociale prezente și de perspectivă, precum și de la insuficiențele legislației în vigoare.

de psihiatrie, deportat, prizonier, strămutat sau căruia i s-a stabilit domiciliu obligatoriu, dacă nu s-a recăsătorit și dacă poate face dovada că a conviețuit cu victima până la decesul acesteia.

(3) *Proiectele de acte normative se supun spre adoptare însoțite de o expunere de motive, o notă de fundamentare sau un referat de aprobare, precum și de un studiu de impact, după caz.*

(4) *Actele normative cu impact asupra domeniilor social, economic și de mediu, asupra bugetului general consolidat sau asupra legislației în vigoare sunt elaborate pe baza unor documente de politici publice aprobate de Parlament sau de Guvern. Guvernul definește tipurile și structura documentelor de politică publică”.*

Având în vedere sus-menționate, apreciem că prin prezenta inițiativă legislativă se încalcă dispozițiile art. 1 alin. (5) și art. 16 din *Constituția României, republicată*.

4. Cu privire la suportarea finanțării prestațiilor propuse ca reparații morale din bugetul asigurărilor sociale de stat, astfel cum se propune în *Expunerea de motive*, opinăm că aceasta nu poate fi susținută, întrucât acest fond este întemeiat pe principiul contributivității și este destinat exclusiv plății drepturilor de pensie acordate în sistemul public de pensii, iar indemnizațiile prevăzute de *Decretul-Lege nr. 118/1990* au caracter reparatoriu și sunt suportate integral din bugetul de stat.

5. Menționăm că, în cursul lunii decembrie 2018, erau în plată un număr de 33.485 de beneficiari ai *Decretului-Lege nr. 118/1990*, cheltuiala lunară fiind de 36.674.606 lei.

Majorarea propusă de inițiativa legislativă ar conduce la o cheltuială lunară de 57.367.324 lei. Prin urmare, influența financiară ar fi de 20.692.718 lei.

În acest sens, menționăm că, potrivit prevederilor *Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare*, și ale *Legii responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată, cu modificările ulterioare*, în situația inițierii unor măsuri care conduc la majorarea cheltuielilor bugetare, este necesar să fie prezentat atât impactul determinat de aplicarea acestor măsuri asupra veniturilor și cheltuielilor bugetare, cât și măsurile propuse în vederea compensării majorării cheltuielilor bugetare, astfel încât să nu fie afectat deficitul bugetar.

6. În ceea ce privește conținutul *Expunerii de motive*, precizăm faptul că acesta nu a fost întocmit cu respectarea normelor de tehnică legislativă prevăzute de *Legea nr. 24/2000*.

În acest sens, precizăm faptul că, deși în cadrul *Expunerii de motive* inițiatorii propun ca soția/soțul supraviețuitor și copiii celor care au avut de suferit din motive politice să beneficieze de o indemnizație lunară echivalentă cu un salariu minim brut aflat în plată la data intrării în vigoare a legii, în articolul unic al propunerii legislative acordarea acestei indemnizații vizează doar "*copiii persoanelor care s-au aflat în situațiile prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. a), b) și e) și alin. (2)*", neexistând referire și la soțul/soția supraviețuitoare. Drept consecință, sunt încălcate dispozițiile⁵ art. 32 alin. (2) din *Legea nr. 24/2000*, în ceea ce privește corelarea motivării din *Expunerea de motive* cu forma finală a propunerii elaborate de către inițiatori.

Având în vedere dispozițiile art. 31 și ale art. 33 din lege, considerăm că ar fi fost necesar ca *Expunerea de motive* să fie însoțită de o motivare pentru care este necesară intervenția normativă.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Viorica DĂNCILĂ

PRIM-MINISTRU

Domnului senator **Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU**
Președintele Senatului

⁵ "Motivarea trebuie să se refere la forma finală a proiectului de act normative".